

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18591

Θέμα 195^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 471-490**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμων ἐξ ὤμου πατρὸς
τῆς παιδός· εἵκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὑβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ, 485
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηγὸς Ἐρκείου κυρεῖ,
αὕτη τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου. 490*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Αὕτη δ' ὑβρίζειν ... μόρου κακίστου·****(Μονάδες 30)**

Αυτή ήξερε καλά να αυθαδιάζει τότε, όταν παραβίαζε τους νόμους που ισχύουν· κι αυτό εδώ (είναι) δεύτερη αυθάδεια, αφού έχει κάνει αυτά, να καυχιέται δηλαδή γι'

αυτά και να χλευάζει για το κατόρθωμά της. Αλήθεια τώρα εγώ δεν (είμαι) άνδρας, αυτή θα είναι άνδρας, αν η νίκη αυτή θα εξακολουθεί να μένει σε αυτήν (στο ενεργητικό της) χωρίς τιμωρία. Όμως είτε είναι κόρη της αδελφής μου είτε ο πλησιέστερος από όλους μας τους συγγενείς, η ίδια αυτή και η αδελφή της δεν θα ξεφύγουν από τον πιο ατιμωτικό θάνατο·

2. Ποια ήταν η συνεισφορά του χορηγού στη διεξαγωγή των δραματικών αγώνων;

(Μονάδες 10)

Έργο του χορηγού, του εύπορου πολίτη, ο οποίος επωμιζόταν τη λειτουργία της χορηγίας, ήταν η χρηματοδότηση της προετοιμασίας του χορού. Εξασφάλιζε ακόμη ο χορηγός τροφή για όλους τους χορευτές και στέγη για τις πρόβες. Τέλος, φρόντιζε για χοροδιδάσκαλο και αθλητή, ενώ παράλληλα μεριμνούσε για την όλη σκευή των υποκριτών, των χορευτών και των βωβών προσώπων.

3. α) φρόνημα, δοῦλος, νόμος, ὕβρις, κράτος: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

(Μονάδες 5)

φρόνημα → φρονέω,-ῶ

δοῦλος → δουλόω,-ῶ

νόμος → νέμω

ὕβρις → ὑβρίζω

κράτος → κρατέω,-ῶ

β) εκπαίδευση, επικράτεια, διάβαση, κείμενο, διαβούλευση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

εκπαίδευση → παιδός

επικράτεια → ἐγκρατέστατον, κράτη

διάβαση → ὑπερβαίνουσα

κείμενο → προκειμένου

διαβούλευση → βουλευῖσαι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος